Master the Mishnah
שנן את המשנה

המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים

The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

לעילוי נשמת
שלום בן משה

זבחים
פרק י״ד

א **פָּרַת חַטָּאת שֶׁשָּׂרְפָה חוּץ מִגּוּפָהּ, וְכֵן שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ שֶׁהִקְרִיבוֹ בַּחוּץ, פָּטוּר,** שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא י״ז ד) **״וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ״ – כֹּל שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לָבוֹא אֶל פֶּתַח אוֹהֶל מוֹעֵד, אֵין חַיָּבִין עָלָיו.**

פָּרַת חַטָּאת - פָּרָה אֲדוּמָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ ״חַטָּאת הִיא״.

חוּץ מִגּוּפָהּ - מַעֲרָכָה שֶׁל עֵצִים מְסוּדָּרִין כְּמִין גַּת הָיוּ עוֹשִׂים לָהּ בְּמָקוֹם שֶׁשּׁוֹחֲטִים אוֹתָהּ בְּהַר הַמִּשְׁחָה כְּנֶגֶד פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל, וְאִם שָׁחֲטָהּ חוּץ לַמָּקוֹם הַהוּא, פְּסוּלָה.

אֲבָל אֵינוֹ חַיָּיב עָלֶיהָ מִשּׁוּם שׁוֹחֵט קָדָשִׁים בַּחוּץ, דְּרַחֲמָנָא פַּטְרֵיהּ מִדִּכְתִיב ״וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ״, וּמִדְּקָפִיד קְרָא לְעָנְשׁוֹ שֶׁלֹּא הֱבִיאוֹ, שְׁמַע מִינָּהּ בְּעוֹמֵד לַהֲבִיאוֹ שָׁם מִשְׁתָּעֵי קְרָא.

כֹּל שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לָבוֹא אֶל פֶּתַח אוֹהֶל מוֹעֵד - שֶׁאֵינוֹ עָתִיד לְהַקְרִיב.

ב **הָרוֹבֵעַ וְהַנִּרְבָּע, וְהַמּוּקְצֶה וְהַנֶּעֱבָד, וְהָאֲתָנָן וְהַמַּחְיִר, וְהַכִּלְאַיִם וְהַטְּרֵיפָה, וְיוֹצֵא דּוֹפֶן, שֶׁהִקְרִיבָן בַּחוּץ, פְּטוּר,** שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא י״ז ד) **״לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה׳״ – כֹּל שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לָבוֹא לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה׳, אֵין חַיָּבִין עָלָיו.**

בַּעֲלֵי מוּמִין, בֵּין בַּעֲלֵי מוּמִין קְבוּעִים, בֵּין בַּעֲלֵי מוּמִין עוֹבְרִים, שֶׁהִקְרִיבָן בַּחוּץ, פְּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: בַּעֲלֵי מוּמִין קְבוּעִים פְּטוּר, וּבַעֲלֵי מוּמִין עוֹבְרִין עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה.

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה - הוֹאִיל וּרְאוּיִין לָבוֹא לְאַחַר זְמַן, אֵין בָּהֶם כָּרֵת אֶלָּא לַאו גְּרִידָא דְּ״לֹא תַעֲשׂוּן כְּכָל אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם״ (דברים י״ב ח).

תּוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן וּבְנֵי יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן שֶׁהִקְרִיבָן בַּחוּץ, פָּטוּר.

תּוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן - כְּדִתְנַן בְּחוּלִּין כ״ב: ״מְשַׁיְּזְהִיבוּ כְּשֵׁרִין״, וּמִקַּמֵּי הָכִי פְּסוּלִין, דְּתוֹרִים גְּדוֹלִים וְלֹא קְטַנִּים בְּעִינָן.

וּבְנֵי יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן - דִּבְנֵי יוֹנָה קְטַנִּים וְלֹא גְּדוֹלִים, וּפְסוּלִים מִתְּחִילַּת הַצִּיהוּב וָאֵילָךְ.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן פָּטוּר, וְתוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן בְּלֹא תַעֲשֶׂה.

בְּלֹא תַעֲשֶׂה - הוֹאִיל וּרְאוּיִין לְאַחַר זְמַן, יֵשׁ בָּהֶן לֹא תַעֲשֶׂה לְשׁוֹחֲטָן בַּחוּץ.

אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ וּמְחוּסַּר זְמַן, פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הֲרֵי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהָיָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כֹּל שֶׁהוּא רָאוּי לָבוֹא לְאַחַר זְמַן, הֲרֵי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה וְאֵין בּוֹ כָּרֵת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: כֹּל שֶׁאֵין בּוֹ כָּרֵת, אֵין בּוֹ בְּלֹא־תַעֲשֶׂה.

אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ - שֶׁשָּׁחַט אֶחָד מֵהֶן, וּבָא לְהַקְרִיב הַשֵּׁנִי בּוֹ בַּיּוֹם, וְאָסוּר מִשּׁוּם ״אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ בְּיוֹם אֶחָד״ (ויקרא כ״ב כח).

וּמְחוּסַּר זְמַן - בֵּין שֶׁהוּא מְחוּסַּר זְמַן בְּגוּפוֹ – שֶׁלֹּא הָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ, בֵּין שֶׁהַבְּעָלִים מְחוּסָּרִים זְמַן, כִּדְמְפָרֵשׁ לְקַמָּן.

וּצְרִיכָא לְאַשְׁמְעִינָן פְּלוּגְתָּא דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן וְרַבָּנָן בְּכוּלְּהוּ:

דְּאִי אַשְׁמְעִינָן בְּבַעֲלֵי מוּמִין, בְּהָא קָאָמְרִי רַבָּנָן מִשּׁוּם דְּמֵאִיסִי, אֲבָל תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה דְּלֹא מְאִיסִי, אֵימָא מוֹדוּ לֵיהּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן.

זבחים
פרק י״ד

© gilyoneishabbos.com
© knowthetorahbyheart.com
לקבל באמייל
knowthetorahbyheart@gmail.com

זבחים
פרק י״ד

וְאִי אַשְׁמְעִינַן תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה, מִשּׁוּם דִּלְאׇ חָזוּ וְאִדְּחוּ, אֲבָל בַּעֲלֵי מוּמִין דַּחֲזוּ וְאִדְּחוּ, אֵימָא מוֹדֶה לְהוּ רַבִּי שִׁמְעוֹן לְרַבָּנָן.

וְאִי תָּנָא הַנֵּי תַּרְתֵּי, מִשּׁוּם דִּפְסוּלָא דִּגּוּפָא, אֲבָל אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ דִּפְסוּלָא מֵעַלְמָא קָאָתֵי לְהוּ, אֵימָא מוֹדֶה לֵיהּ רַבָּנָן לְרַבִּי שִׁמְעוֹן. צְרִיכָא.

וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן.

ג מְחוּסַּר זְמַן, בֵּין בְּגוּפוֹ בֵּין בִּבְעָלָיו. אֵיזֶה הוּא מְחוּסַּר זְמַן בִּבְעָלָיו? הַזָּב וְהַזָּבָה וְהַיּוֹלֶדֶת, שֶׁהִקְרִיבוּ חַטָּאתָם וַאֲשָׁמָם בַּחוּץ, פְּטוּרִין.

הַזָּב וְהַזָּבָה - שֶׁהִקְרִיבוּ בַּחוּץ בְּתוֹךְ יְמֵי סָפְרָן.

וְהַיּוֹלֶדֶת - שֶׁהִקְרִיבָה בְּתוֹךְ מִלֹּאת.

פְּטוּרִין - שֶׁאֵין מִתְקַבְּלִין לֹא לְחוֹבָה וְלֹא לִנְדָבָה.

וַאֲשָׁמָם - בַּגְּמָרָא פָּרִיךְ: זָב וְזָבָה וְיוֹלֶדֶת בְּנֵי אָשָׁם נִינְהוּ? וּמְשַׁנֵּי: תְּנִי מְצוֹרָע בַּהֲדַיְיהוּ, שֶׁהַמְּצוֹרָע מֵבִיא אָשָׁם.

עוֹלוֹתֵיהֶן וְשַׁלְמֵיהֶן בַּחוּץ, חַיָּבִין.

עוֹלוֹתֵיהֶן וְשַׁלְמֵיהֶן - בַּגְּמָרָא פָּרִיךְ: הַנֵּי בְּנֵי שְׁלָמִים נִינְהוּ? וּמְשַׁנֵּי: תְּנִי נָזִיר בַּהֲדַיְיהוּ, שֶׁנָּזִיר מֵבִיא שְׁלָמִים.

בַּחוּץ חַיָּבִין - שֶׁהֵן מִתְקַבְּלוֹת בִּפְנִים נְדָבָה לִשְׁמָן לְאַחַר שֶׁהִקְרִיבוּ חַטָּאתָם, וְהַמְּצוֹרָע אֶת אֲשָׁמוֹ.

הַמַּעֲלֶה מִבְּשַׂר חַטָּאת, מִבְּשַׂר אָשָׁם, מִבְּשַׂר קָדְשֵׁי קָדָשִׁים, מִבְּשַׂר קָדָשִׁים קַלִּים, וּמוֹתַר הָעוֹמֶר, וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וְלֶחֶם הַפָּנִים, וּשְׁיָרֵי מְנָחוֹת, הַיּוֹצֵק, הַבּוֹלֵל, הַפּוֹתֵת, הַמּוֹלֵחַ, הַמַּנִּיף, הַמַּגִּישׁ, הַמְסַדֵּר אֶת הַשּׁוּלְחָן, וְהַמֵּטִיב אֶת הַנֵּרוֹת, וְהַקּוֹמֵץ, וְהַמְקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ, פָּטוּר.

מִבְּשַׂר חַטָּאת מִבְּשַׂר אָשָׁם וְכוּ׳ - דִּכְל הַנֵּי נָאֲכָלִים לַכֹּהֲנִים, וְאֵינָן קְרֵבִים לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ, וְרַחֲמָנָא אָמַר (ויקרא י״ז ח) ״אֲשֶׁר יַעֲלֶה עוֹלָה אוֹ זֶבַח״ — מָה עוֹלָה שֶׁהִיא קְרֵבָה עַל גַּבֵּי מִזְבֵּחַ, אַף כָּל שֶׁהוּא קָרֵב עַל גַּבֵּי מִזְבֵּחַ.

מִבְּשַׂר קָדְשֵׁי קָדָשִׁים - כִּבְשֵׂי עֲצֶרֶת שֶׁהֵם שַׁלְמֵי צִיבּוּר, וְיֵשׁ לָהֶם תּוֹרַת קָדְשֵׁי קָדָשִׁים.

זבחים
פרק י״ד

הַיּוֹצֵק - הַשֶּׁמֶן עַל הַמִּנְחָה.

הַבּוֹלֵל, הַפּוֹתֵת - הַבּוֹלֵל הַמִּנְחָה בַּשֶּׁמֶן, וּפוֹתְתָהּ פִּיתִּים.

הַמַּנִּיף, הַמַּגִּישׁ - שֶׁמֵּנִיף אֶת הַמִּנְחָה שֶׁטְּעוּנָה תְּנוּפָה, וּמַגִּישָׁהּ בַּחוּץ הַמִּנְחָה שֶׁהִיא טְעוּנָה הַגָּשָׁה בִּפְנִים בְּקֶרֶן דְּרוֹמִית מַעֲרָבִית, כְּדִכְתִיב (ויקרא ב׳ ח) ״וְהִגִּישָׁהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ״.

הַמְסַדֵּר - לֶחֶם הַפָּנִים עַל הַשּׁוּלְחָן.

פָּטוּר - דְּאָמַר קְרָא ״אֲשֶׁר יַעֲלֶה עוֹלָה אוֹ זֶבַח״ — מָה הָעֲלָאָה שֶׁהוּא גְּמַר עֲבוֹדָה, אַף כָּל שֶׁהוּא גְּמַר עֲבוֹדָה, יָצְאוּ אֵלּוּ שֶׁאֵין אֶחָד מֵהֶן גְּמַר עֲבוֹדָה.

אֵין חַיָּבִין עָלָיו לֹא מִשּׁוּם זָרוּת, וְלֹא מִשּׁוּם טוּמְאָה, וְלֹא מִשּׁוּם מְחוּסַּר בְּגָדִים, וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם.

אֵין חַיָּבִין עָלָיו מִשּׁוּם זָרוּת - אִם עָשָׂה זָר אַחַת מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת הַלָּלוּ, כְּגוֹן שֶׁבָּלַל אוֹ פָּתַת וְכוּ׳, וְכֵן טָמֵא אוֹ מְחוּסַּר בְּגָדִים אוֹ מִי שֶׁאֵינוֹ רְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם, אֵינוֹ חַיָּיב מִיתָה, אַף עַל פִּי שֶׁנִּפְסַל אוֹתוֹ דָּבָר שֶׁעָבַד בּוֹ.

ד עַד שֶׁלֹּא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוּתָּרוֹת, וַעֲבוֹדָה בַּבְּכוֹרוֹת.

וַעֲבוֹדָה בַּבְּכוֹרוֹת - דִּכְתִיב (שמות כ״ד ה) ״וַיִּשְׁלַח אֶת נַעֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל״ — אֵלּוּ הַבְּכוֹרוֹת שֶׁהָעֲבוֹדָה בָּהֶם.

מִשֶּׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת, וַעֲבוֹדָה בַּכֹּהֲנִים. קָדְשֵׁי קָדָשִׁים נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים, קָדָשִׁים קַלִּים בְּכָל מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל.

מִשֶּׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת - דִּכְתִיב (ויקרא י״ז ד) ״וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ״ — מִכְּלַל דִּבְאֹהֶל מוֹעֵד תָּלֵי אִיסּוּרָא.

וְדַוְקָא לְיִשְׂרָאֵל נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת, אֲבָל נָכְרִים מוּתָּרִים לְהַקְרִיב לַשָּׁמַיִם בְּכָל מָקוֹם, וַאֲפִילּוּ בַּזְּמַן הַזֶּה. וְאָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת שְׁלוּחָם לְהַקְרִיב, וְלֹא לְסַיְּעָם. אֲבָל לְהוֹרוֹת לָהֶם סֵדֶר הַקְּרָבָה, שָׁרֵי.

זבחים
פרק י״ד

ה בָּאוּ לַגִּלְגָּל וְהוּתְּרוּ הַבָּמוֹת. קָדְשֵׁי קָדָשִׁים נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים, קָדָשִׁים קַלִּים בְּכָל מָקוֹם.

בָּאוּ לַגִּלְגָּל - וְלֹא הָיָה שָׁם בַּיִת, אֶלָּא יְרִיעוֹת הַמִּשְׁכָּן שֶׁל מִדְבָּר.

הוּתְּרוּ הַבָּמוֹת - דְּרַחֲמָנָא אָמַר ״אֲשֶׁר יִשְׁחַט בַּמַּחֲנֶה וְכוּ׳ וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ״ — פָּרַט לַגִּלְגָּל שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם מַחֲנֶה, שֶׁכְּבָר בָּטְלוּ הַמַּחֲנוֹת וְהִתְחִילוּ לִהְיוֹת נְפוּצִים בְּכָל הָאָרֶץ. וּמֵהַאי טַעֲמָא נַמִּי קָדָשִׁים קַלִּים נֶאֱכָלִין בְּכָל מָקוֹם, שֶׁהֲרֵי לֹא הָיָה שָׁם מַחֲנֶה כְּמוֹ שֶׁהָיָה בַּמִּדְבָּר.

ו בָּאוּ לְשִׁילֹה, נֶאְסְרוּ הַבָּמוֹת.

בָּאוּ לְשִׁילֹה נֶאְסְרוּ הַבָּמוֹת - דִּכְתִיב (דברים י״ב י) ״כִּי לֹא בָאתֶם עַד עָתָּה אֶל הַמְּנוּחָה״ — מִכְּלַל דִּכְשֶׁיָּבוֹאוּ אֶל הַמְּנוּחָה, הַבָּמוֹת אֲסוּרוֹת. וּמְנוּחָה — זוֹ שִׁילֹה, שֶׁהָיְתָה שָׁם מְנוּחָה, שֶׁלֹּא הָיוּ נוֹסְעִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם כְּמוֹ בַּמִּדְבָּר.

לֹא הָיָה שָׁם תִּקָּרָה, אֶלָּא בַּיִת שֶׁל אֲבָנִים מִלְמַטָּן וִירִיעוֹת מִלְמַעְלָן, וְהִיא הָיְתָה מְנוּחָה.

בַּיִת שֶׁל אֲבָנִים מִלְמַטָּן וִירִיעוֹת מִלְמַעְלָן - דִּכְתִיב (שמואל־א א׳ כד) ״וַתְּבִיאֵהוּ בֵּית ה׳ שִׁלוֹ״ — אַלְמָא בַּיִת הָיָה, וּכְתִיב (תהילים ע״ח ס) ״וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ״ — אַלְמָא שֶׁל יְרִיעוֹת הָיָה, מְלַמֵּד שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם תִּקָּרָה, אֶלָּא בַּיִת שֶׁל אֲבָנִים מִלְמַטָּה וִירִיעוֹת מִלְמַעְלָה.

קָדְשֵׁי קָדָשִׁים נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים, קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי בְּכָל הָרוֹאֶה.

וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי בְּכָל הָרוֹאֶה - וּלְעִיל לֹא תָּנֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, לְפִי שֶׁכָּל אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה שֶׁהָיוּ בַּגִּלְגָּל לֹא נִתְחַיְּבוּ בְּמַעֲשְׂרוֹת, עַד שֶׁכָּבְשׁוּ וְחִלְּקוּ. וּבְכָל הָרוֹאֶה הָיֵינוּ בְּכָל מָקוֹם שֶׁרוֹאִין מִשָּׁם שִׁילֹה, דְּאָמַר קְרָא (דברים י״ב יג) ״הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תַּעֲלֶה עוֹלֹתֶיךָ בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה״ — בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה אִי אַתָּה מַעֲלֶה, אֲבָל אַתָּה אוֹכֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתָּה רוֹאֶה.

זבחים
פרק י״ד

ז בָּאוּ לְנוֹב וּלְגִבְעוֹן, הוּתְּרוּ הַבָּמוֹת.

בָּאוּ לְנוֹב וּלְגִבְעוֹן - כְּשֶׁחָרְבָה שִׁילֹה לְסוֹף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁבְעִים חָסֵר אַחַת שֶׁהָיָה הַמִּשְׁכָּן שָׁם, וְנִלְקַח הָאָרוֹן בִּימֵי עֵלִי, בָּאוּ לְנוֹב. וְחָרְבָה נוֹב בִּימֵי שָׁאוּל וּבָאוּ לְגִבְעוֹן. וְכָל יְמֵי נוֹב וְגִבְעוֹן הָיוּ חֲמִשִּׁים וְשֶׁבַע שָׁנָה, וְכָל זְמַן זֶה הָיוּ הַבָּמוֹת מוּתָּרוֹת. דְּרַחֲמָנָא אָמַר בְּאִיסּוּר הַבָּמוֹת (דברים י״ב ט) ״כִּי לֹא בָאתֶם עַד עַתָּה אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה״ — מְנוּחָה זוֹ שִׁילֹה, נַחֲלָה זוֹ יְרוּשָׁלַיִם, וְלָמָּה חִלְקָן הַכָּתוּב? אֶלָּא כְּדֵי לִיתֵּן הֶיתֵּר לַבָּמוֹת בֵּין זוֹ לְזוֹ.

קָדְשֵׁי קָדָשִׁים נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים, קָדָשִׁים קַלִּים בְּכָל עָרֵי יִשְׂרָאֵל.

קָדָשִׁים קַלִּים בְּכָל עָרֵי יִשְׂרָאֵל - וְהוּא הַדִּין לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי, שֶׁהֲרֵי הִקִּישָׁן הַכָּתוּב, דִּכְתִיב (דברים י״ב יז) ״לֹא תוּכַל לֶאֱכוֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעֲשַׂר דְּגָנְךָ וְגוֹ׳ וְכָל נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר״ — בִּזְמַן שֶׁקָּדָשִׁים קַלִּים טְעוּנִים הַבָּאַת מָקוֹם, אַף מַעֲשֵׂר שֵׁנִי טָעוּן הַבָּאַת מָקוֹם. בִּזְמַן שֶׁקָּדָשִׁים קַלִּים בְּכָל עָרֵי יִשְׂרָאֵל, אַף מַעֲשֵׂר שֵׁנִי בְּכָל עָרֵי יִשְׂרָאֵל.

ח בָּאוּ לִירוּשָׁלַיִם, נֶאְסְרוּ הַבָּמוֹת, וְלֹא הָיָה לָהֶם עוֹד הֶיתֵּר, וְהִיא הָיְתָה נַחֲלָה. קָדְשֵׁי קָדָשִׁים נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים, קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי לִפְנִים מִן הַחוֹמָה.

וְהִיא הָיְתָה נַחֲלָה - הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה (דברים י״ב ט) ״כִּי לֹא בָאתֶם עַד עַתָּה אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה״ — דְּמַשְׁמַע מִשֶּׁתָּבוֹאוּ אֶל הַנַּחֲלָה יֵאָסְרוּ הַבָּמוֹת.

ט כָּל הַקָּדָשִׁים שֶׁהִקְדִּישָׁן בִּשְׁעַת אִיסּוּר בָּמוֹת, וְהִקְרִיבָן בִּשְׁעַת אִיסּוּר בָּמוֹת בַּחוּץ, הֲרֵי אֵלּוּ בַּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וְחַיָּבִין עֲלֵיהֶן כָּרֵת.

הֲרֵי אֵלּוּ בַּעֲשֵׂה - דְּ״שָׁמָה תָּבִיאוּ אֶת עוֹלוֹתֵיכֶם״ (דברים י״ב יא), דְּמַשְׁמַע אֲבָל לֹא בַּבָּמָה, וְלַאו הַבָּא מִכְּלָל עֲשֵׂה, עֲשֵׂה. אִי נַמִּי, עֲשֵׂה ״וְהֶבְיאוּם לַה׳״ (ויקרא י״ז ה), וְלֹא תַעֲשֶׂה דְּ״הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תַּעֲלֶה עוֹלוֹתֶיךָ״ (דברים י״ב יג),

זבחים
פרק י״ד

וְכָל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר "הִשָּׁמֵר" "פֶּן" וְ"אַל", אֵינוֹ אֶלָּא לֹא תַּעֲשֶׂה.

הַקְּדִישָׁן בִּשְׁעַת הֱיתֵּר בָּמוֹת, וְהִקְרִיבָן בִּשְׁעַת אִיסּוּר בָּמוֹת, הֲרֵי אֵלּוּ בַּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וְאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן כָּרֵת.

וְאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶם כָּרֵת - כֵּינָן שֶׁהִקְדִּישָׁם בִּשְׁעַת הֱיתֵּר הַבָּמוֹת. שֶׁאֵין הַמַּקְרִיב בַּחוּץ חַיָּב כָּרֵת אֶלָּא עַל קָרְבָּן שֶׁאִם הִקְרִיבוֹ בַּחוּץ בִּשְׁעַת הֶקְדֵּשׁוֹ הָיָה חַיָּב, דּוּמְיָא דְּמִדְבָּר, דִּכְתִיב דִּשְׁחוּטֵי חוּץ כְּתִיב (ויקרא י״ז ז) "חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה זֹאת לָהֶם" – זֹאת לָהֶם, וְאֵין אַחֶרֶת לָהֶם.

הַקְּדִישָׁן בִּשְׁעַת אִיסּוּר בָּמוֹת וְהִקְרִיבָן בִּשְׁעַת הֱיתֵּר בָּמוֹת, הֲרֵי אֵלּוּ בַּעֲשֵׂה וְאֵין בָּהֶם בִּלֹּא תַעֲשֶׂה.

הַקְּדִישָׁן בִּשְׁעַת אִיסּוּר הַבָּמוֹת - מֵהַהִיא שַׁעְתָּא קָרְיָן בְּהוּ "וֶהֱבִיאוּם לַה׳", וְכֵינָן שֶׁהִמְתִּין עַד שֶׁלֹּא יָכוֹל לְקַיְּימוֹ, נִתְבַּטֵּל הָעֲשֵׂה עַל יָדוֹ. אֲבָל לַאו וְכָרֵת לֵיכָּא, דְּאַזְהָרָה וְעוֹנֶשׁ בִּשְׁעַת הַקְרָבָה כְּתִיבִי, וַהֲרֵי הוּתְּרוּ הַבָּמוֹת.

אֵילּוּ קָדָשִׁים קַרֵבִים בַּמִּשְׁכָּן?

אֵילּוּ קָדָשִׁים קַרֵבִים בַּמִּשְׁכָּן - כְּגוֹן בִּזְמַן גִּלְגָּל וְנוֹב וְגִבְעוֹן, שֶׁהָיָה שָׁם מִשְׁכָּן וְהָיוּ הַבָּמוֹת מוּתָּרוֹת, אֵילּוּ קָדָשִׁים צְרִיכִין לְהַקְרִיבָן בַּמִּשְׁכָּן וְלֹא בְּבָמָה?

קָדָשִׁים שֶׁהוּקְדְּשׁוּ לַמִּשְׁכָּן – קָרְבְּנוֹת הַצִּיבּוּר – קַרֵבִין בַּמִּשְׁכָּן, וְקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד בְּבָמָה.

קָדָשִׁים - שֶׁסְּתָמָן הוּקְדְּשׁוּ בַּמִּשְׁכָּן, וּמַאי נִיהוּ? קָרְבְּנוֹת צִיבּוּר.

קָרְבְּנוֹת יָחִיד - סְתָמָן לְבָמָה.

קָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד שֶׁהוּקְדְּשׁוּ לַמִּשְׁכָּן, יִקָּרְבוּ בַּמִּשְׁכָּן. וְאִם הִקְרִיבָן בְּבָמָה, פָּטוּר.

קָרְבְּנוֹת יָחִיד שֶׁהוּקְדְּשׁוּ לַמִּשְׁכָּן - שֶׁפֵּירֵשׁ בִּשְׁעַת הֶקְדֵּשָׁן עַל מְנָת לְהַקְרִיבָן לַמִּשְׁכָּן.

וְאִם הִקְרִיבָן בְּבָמָה פָּטוּר - מֵאַזְהָרָה וּמֵעוֹנֶשׁ, שֶׁהֲרֵי הוּתְּרוּ הַבָּמוֹת. וּמֵיהוּ אָסוּר לְשַׁנּוֹת, דִּכְתִיב (דברים כ״ג כד) "מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמוֹר וְעָשִׂית".

זבחים
פרק י״ד

מַה בֵּין בָּמַת יָחִיד לְבָמַת צִיבּוּר?

בָּמוֹת צִיבּוּר - גִּלְגָּל וְנוֹב וְגִבְעוֹן.

סְמִיכָה, וּשְׁחִיטַת צָפוֹן, וּמַתַּן דָּמִים.

סְמִיכָה - דִּכְתִיב (ויקרא א׳ ג) "לִפְנֵי ה׳ וְסָמַךְ" – שֶׁאֵין סְמִיכָה בְּבָמָה.

שְׁחִיטַת צָפוֹן - דִּכְתִיב (ויקרא א׳ יא) "צָפוֹנָה לִפְנֵי ה׳" – וְאֵין צָפוֹן בְּבָמָה.

וּמַתַּן דָּמִים - שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, דִּכְתִיב בְּהוּ (שמות כ״ט כ) "אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב" – וְלֹא בְּבָמָה.

וּתְנוּפָה, וְהַגָּשָׁה.

תְּנוּפָה - דִּכְתִיב "תְּנוּפָה לִפְנֵי ה׳" – וְאֵין תְּנוּפָה בְּבָמָה.

וְהַגָּשָׁה - דִּכְתִיב (ויקרא ב׳ ח) "וְהִגִּישָׁהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ" – וְאֵין הַגָּשָׁה בְּבָמָה.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין מְנִחָה בְּבָמָה.

אֵין מְנִחָה בְּבָמָה - דִּזְבָחִים אָמַר קְרָא בְּבָמָה, וְלֹא מְנָחוֹת.

וְכִיהוּן, וּבִגְדֵי שָׁרֵת, וּכְלֵי שָׁרֵת.

כִּיהוּן - דִּכְתִיב (ויקרא י״ז ו) "וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת הַדָּם עַל מִזְבַּח ה׳" – מִזְבֵּחַ צָרִיךְ כֹּהֵן, וְאֵין בָּמָה צְרִיכָה כֹּהֵן.

וּבִגְדֵי שָׁרֵת - דְּכֵינָן דְּאֵין צָרִיךְ כֹּהֵן, אֵין כָּאן מָקוֹם לִבְגְדֵי שָׁרֵת, דִּבְבִגְדֵי שָׁרֵת כְּתִיב (שמות כ״ט ל) "יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן".

וּכְלֵי שָׁרֵת - דִּבְכְלֵי שָׁרֵת כְּתִיב (שמות כ״ח מג) "לְשָׁרֵת בַּקּוֹדֶשׁ" – וְלֹא בְּבָמָה.

וְרִיחַ נִיחוֹחַ, וּמְחִיצָה בַּדָּמִים, וּרְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם.

וְרִיחַ נִיחוֹחַ - אֲבָרִים שֶׁצָּלָאן וְהֶעֱלָן, אֵין בָּהֶן מִשּׁוּם רֵיחַ נִיחוֹחַ. וְדַוְקָא בַּמִּזְבֵּחַ דִּכְתִיב "רֵיחַ נִיחוֹחַ לַה׳", אֲבָל בְּבָמָה, אֲפִילּוּ צָלָאן וְהֶעֱלָן אֵין בְּכָךְ כְּלוּם.

וּמְחִיצַת דָּמִים - חוּט הַסִּיקְרָא לְהַבְדִּיל בֵּין דָּמִים הַתַּחְתּוֹנִים לְדָמִים הָעֶלְיוֹנִים. וְאֵין חוּט הַסִּיקְרָא בְּבָמָה, דִּכְתִיב (שמות כ״ז ה) "וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ" – וְלֹא בְּבָמָה.

רְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם - דִּכְתִיב (שמות ל׳ כ) ״בְּבוֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם״ - וְלֹא בְּבָמָה.

אֲבָל הַזְּמַן, וְהַנּוֹתָר, וְהַטָּמֵא, שָׁוִים בָּזֶה וּבָזֶה.

הַזְּמַן - אִם חָשַׁב עַל הַקָּרְבָּן לְאָכְלוֹ חוּץ לִזְמַנּוֹ.

וְהַטָּמֵא - אַף עַל פִּי שֶׁזָּר כָּשֵׁר לְהַקְרִיב בְּבָמָה, אֵין טָמֵא מַקְרִיב בְּבָמָה.